

Avaimia jumalanpalveluselämään

“Ymmärrätkö myös, mitä luet?” “Kuinka minä voisin ymmärtää, ellei kukaan minua opasta?” Tällainen sananvaihto käytiin keran Jerusalemissa Gazaan vievällä tiellä apostoli Filippuksen ja Etiopialaisen hoviherran välillä (Apt. 8). Mies luki profeetta Jesajan kirjaa, eikä ymmärtänyt lukemastaan mitään. Tarvittiin joku, joka osasi selittää, ketä puheet teuraslampaasta tarkoittivat. Filippusta mukailen voisimme kysyä itseltämme ja toinen toisiltamme messussa: Ymmärrätkö myös, mitä laulat, lausut ja kuulet? Miksi kristillinen seurakunta viettää jumalanpalvelusta ja miksi sillä on juuri tällainen muoto? Tämän vihkosen tarkoitus on toimia pienenä oppaana ja avaimena jumalanpalveluksen rikkaaseen maailmaan.

Jumalanpalvelus voidaan sanana ymmärtää kahdella tavalla. Se on joko Jumalan tekemä palvelus ihmiselle tai ihmisen tapa palvella Jumalaa. Kristillisen kirkon messussa nämä molemmat merkitykset ovat läsnä, mutta ensimmäinen on aina määräävä. Jumala palvelee kansaansa, uuden liiton Israelia, sanallaan ja sakramentillaan. Kaikki elämä virtaa häneltä, elämän antajalta ja tekee kuolleen eläväksi. Jeesus itse sanoo: *“Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta.”* (Matt. 20:28). Juuri tässä Kristuksen osallisuudessa seurakunta piirtyy esiin. Siksi seurakunta myös vuorostaan palvoo ja ylistää Jumalaa hänen lahjoistaan messussa. Kristillinen seurakunta on “jumalanpalvelusseurakunta”.

Jeesus Kristus todellisesti läsnä olevana on kaiken kristillisen jumalanpalveluksen keskus. Varhaisin nimi jumalanpalvelukselle olikin “kokoontua Jeesuksen nimeen” (Matt 18:20, 1. Kor 5:4). Kristus on ikään kuin tiimalasin kapea kohta, jonka kautta hiekka virtaa ylemmästä osasta alempaan. Kristuksen kautta ja Kristuksessa Jumala vuodattaa lahjansa omilleen. Vastaavasti seurakunta ylistää, kiittää, rukoilee ja kantaa uhrilahjansa takaisin Jumalalle Kristuksen kautta ja häneen liitettynä. Valtaosa liturgian kielestä on suoraa

lainausta Raamatusta. Kolmiyhteinen Jumala antaa siis meille paitsi itsensä, myös *sanat*, joilla voimme häntä kiittää ja ylistää. Suuren ehtoollisrukouksen päätös ilmaisee tämän kauniisti: *“Hänen kautaan, hänen kanssaan ja hänessä kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä, Pyhän Hengen yhteydessä kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.”*

Minä olen teidän kanssanne...

Kristillinen seurakunta peri jumalanpalveluksensa järjestyksen juutalaisesta synagogajumalanpalveluksesta, joka koostui pyhien kirjoitusten lukemisesta ja selittämisestä, rukouksista sekä psalmilauluista. Tähän vanhan liiton synagogajärjestykseen lisättiin tempppelin uhrikultin täydellistymä, Uuden liiton ateria, jossa Jumalan lähettämä Messias ja Välimies, Jeesus Kristus itse oli todellisesti läsnä ja otettiin vastaan. Vanhimmat säilyneet jumalanpalvelusjärjestyksen osat ovat n. 300-luvulta, ja olennaisilta osiltaan vastaavat meidän tuntemamme järjestystä. Kristillinen liturgia onkin ainoa paikka, jossa antiikin ajan sanamuodot, vaatteet ja sävelmät ovat säilyneet katkeamattomana elävänä perinteenä meidän aikaamme asti. Messuun osallistuessamme osallistumme koko kristikuntaa läpileikkauksen omaisesti yhdistävään uskoon ja elämään. Näin on aina rukoiltu. Näin on aina uskottu.¹

Uskonpuhdistuksen aikana 1500-luvulla Martti Luther esitti voimakasta kritiikkiä Rooman kirkon messun väärinkäytöksiä kohtaan. Jumalan kalliit lahjat kaikille kristityille oli viety pois tavallisen kansan ulottuvilta. Papisto toimitti messun latinaksi kaukana kirkkokansasta kuoriaidan takana. Ehtoollista ei jaettu molemmissa muodoissaan kansalle, eikä

¹ *Lex orandi, lex credendi* = rukouksen laki on uskon laki. Vanha sanonta, joka ilmaisee kirkon rukouselämän ja uskon sisällön läheisen suhteen. Esimerkiksi Paavalin kirjeissä on monta Kolmiyhteiselle Jumalalle osoitettua *doksologiaa*, ylistystä, joita alkukirkko on jo käyttänyt liturgiassaan, vaikka *kolminaisuusoppi* muotoiltiin lopullisesti vasta 300-luvulla. Kirkon rukouselämässä kolminaisuusoppi oli mukana alusta asti.

saarnaamiseen ja Raamatun opettamiseen juuri panostettu. Messusta ei kuitenkaan missään tilanteessa koettu tarvetta luopua. Jo pa messun järjestys säilytettiin sellaisenaan - Se vain puhdistettiin opillisista uutuuksista ja tehtiin jälleen kristikansan omaisuudeksi. Kansankieli otettiin käyttöön, jotta messun aarteet voisivat avautua myös ilman latinan taitoa, virsilaulu annettiin takaisin seurakunnan tehtäväksi ja uusia virsitekstejä sovitettiin ajan tunnettuihin melodioihin. Sanan saarnan merkitystä painotettiin. Kristikansaa tuli vahvistaa, opettaa ja lohduttaa puhtaalla lain ja evankeliumin julistuksella jännittävien pyhimystarinoiden sijaan.

Kristillinen liturgia (kr. *leitourgia*, julkinen virantoimitus, toimi, tehtävä, palvelu) on elävää perinnettä - se ulottaa juurensa aivan alkuun, eikä voi koskaan irrottautua raamatullisesta historiastaan menettämättä luonnettaan, koska tapamme rukoilla (muoto) kantaa sisällään tapamme uskoa (sisältö). Samalla liturgiassa läsnä oleva Kristus etsii tapoja tulla ymmärretyksi ja ajankohtaiseksi jokaisena aikana eläville ihmisille. Messussa otamme suuhumme Jumalan antamat sanat, joita käyttäen kaikkien aikojen kristityt ovat ylistäneet ja kiittäneet Jumalaa. Näin liitymme osaksi kaikkina aikoina ja kaikkialla ollutta kristikuntaa. Osallisuus Jumalan sanaan ja sakramenttiin messussa on aina syvimmältään osallisuutta Kristukseen itseensä. Näiden sanojen kautta hän itse ryhtyy vuoropuheluun kanssamme, opettaa meitä ja antaa itsensä. Kristus on totisesti läsnä messussa!

Kutsuttuna Jumalan kotiin

Messu koostuu neljästä osasta: **Johdanto, sana, ehtoollinen ja päätös**. Nämä neljä osaa voidaan jäsentää *ystävän vierailuna Jumalan kotiin*. Seurakunta on kutsuvieras ja pastori on kutsuttu ja valtuutettu edustamaan isäntää, Jumalaa itseään.

Johdanto: Kun kotiisi tulee kauan kaivattuja ja sinulle rakkaita ystäviä, toivotat heidät ensin ovella tervetulleeksi (alkusiunaus, vuorotervehdys). Seuraavaksi pyydät heitä jättämään likaiset ja märät päällysvaatteensa eteiseen ja käymään peremmälle taloon (syntintunnustus, synninpäästö) tähän ystävänä vastaavat kiitollisuudella (kiitosrukous, kunnia ja kiitosvirsi).

Sana: Seuraavaksi on aika vaihtaa kuulumisia ystävien kanssa. Talon isäntä kertoo ensin omansa (VT:n ja UT:n lukukappaleet, evankeliumi, saarna). Vieras vastaa uskovansa mitä isäntä sanoo (uskontunnustus) ja jatkaa sitten omilla kuulumisillaan, huolillaan ja murheillaan (yhteinen esirukous).

Ehtoollinen: Kun kuulumiset on vaihdettu, on aika käydä pöytään. Talon isäntänä tarjoilet juhlavieraallesi parasta mitä kaapista löytyy vaivojasi säästelemättä. Yhteinen ruokailu ilmaisee ystävyttenne syvää luonnetta ja vahvistaa keskinäistä yhteyttänne.

Päätös: Vierailun päätteeksi vieraasi kiittää ystävällisyydestäsi ja vieraanvaraisuudestasi (ylistys) ja sinä toivotat hänelle hyvää jatkoa ja siunausta. Annatpa vielä keittiöstä kinaloon eväspaketin vietäväksi naapureille (Herran siunaus, lähettäminen).

Messukommentaari

Seuraavassa käymme läpi messun osat kohta kohdalta. Kommentaarista saat eniten irti, jos jaksat kaivaa jokaisen osan raamattuviitteet esille Raamatustasi.

1. Johdanto

ALKUVIRSI (PROSESSIO), ALKUSIUNAUS (+), VUORO-TERVEHDYS

Hepr 12:2
4. Moos 21:8

Kristillinen usko on Ristiinnaulitun Kristuksen seuraamista. Jumalan kansa tulee Jumalan kotiin katse kiinnitettynä Kristukseen, työmme alkajaan ja täydelliseksi tekijään. Katse Jeesukseen pelastaa synnin myrkystä kärsivän. Ristisaatossa paimen tulee viimeisenä, jotta yksikään lamppaista ei jäisi jälkeen joukosta. Samassa järjestyksessä seurakunta myös palaa arjen palvelutehtäviinsä, Kristusta seuraamaan.

Ef 2:16-20
Matt 28:18-20
1. Kun 8:27-
Joh 16:23
Room 6:3-6

Jumala on todellisesti läsnä siunaamassa siellä, missä hänen nimensä on. VT:ssa tämä paikka oli temppli, UT:ssa se on Kristus. Uuden liiton kansa, joka on kastettu kolmiyhteisen Jumalan nimeen, kokoontuu tässä nimessä vastaanottamaan hänen lahjojaan ja rukoilemaan häntä. Pyhä ristinmerkki muistuttaa siitä, että meidät on jo kasteessa liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen.

Tuom 6:12
Luuk 1:28
2. Tess 3:16-18

Pastori seisoo seurakuntaan päin Kristuksen palvelijana. Liturgiset vaatteet hänen päällänsä viestittävät, ettei hän puhu omalla, vaan lähettäjänsä arvovallalla. Herran sanansaattajana (angelos = sanansaattaja, apostolos = lähetetty) hän tervehtii seurakuntaa, joka puolestaan tervehtii häntä. Molemmipuolisella toivotuksella rukoillaan keskinäistä Hengen yhteyttä Jumalassa.

RIPPISANAT, SYNNINTUNNUSTUS, SYNNINPÄÄSTÖ

Jes 6:1-5
1. Joh 1:8-10
Hepr 12:1

Kun syntinen ihminen tulee pyhän Jumalan kasvojen eteen, hän ei voi muuta kuin tunnustaa syntinsä. Vain syntien anteeksiantamuksen kautta voimme päästä osalliseksi taivaallisesta elämästä. Synnintunnustuksessa me puhumme Jumalalle totta omasta elämästämme hänen antamansa ”Hengen silmävoiteen” valaisemina. Rippi on yleensä ’minä’-muodossa, koska tahdomme siinä liittyä henkilökohtaisesti siihen pitkään kieltäjien, ryövärien ja syntisten katumuksentekijöiden ketjuun, jotka ovat tienneet omalla vaelluksellaan ansainneensa iankaikkisen kadotustuomion.

Ilm 3:18

Jes 6:6-7
Joh 20:19-23

Meidän synnintunnustukseemme Jumala vastaa synninpäästön sanalla Kristuksen sovitusuhrin tähden. Sananpalvelijan suusta kuuluvat Jumalan omat synninpäästön ja vapautuksen sanat. Tähän usko vastaa ’Aamen’; synninpäästö minulle on totta. ’Aamen’ (hepr: ’se on totta’) onkin jumalanpalveluksen suuri sana. Kolminkertainen aamen on seurakunnan vastaus Jumalan puhutteluun: ”Lahja on vastaanotettu.” Kaksinkertainen aamen kiittää seurakunnan puheen Jumalalle: ”Näin me uskomme ja ajattelemme”

PSALMI, KYRIE, GLORIA, KIITOSVIRSI, PÄIVÄN RUKOUS

Ps 100

Saatuamme synnit anteeksi voimme iloisin, vapain ja kiitollisin mielin astua sisälle kaikkeinpyhimpään, Jumalan kasvojen eteen. Usein pastori astuukin juuri tässä kohden ensimmäisen kerran Herran alttarille. Aikaisemmin rippi toimitettiin edellisenä iltana, ja päivän teemaan johdettava psalmi aloitti messun.

Mark 10:47
Luuk 17:13

Kyrie eli Herra armahda -rukous ei ole enää synnintunnustusta, vaan köyhien ja avuttomien rukoushuuto rikkaan ja voimallisen Herran edessä. Se on kirkon jatkuva rukoushuuto muukalaisuuden maassa, ja yksi vanhim-

mista samassa muodossa säilyneistä messun osista. Liitymme siinä myös Vanhan Testamentin pyhien kaipaukseen päästä näkemään Jumalan pelastus.

Luuk 2:10-14
Luuk 2:25-32

Jumala, jota huudamme avuksi, ei ole kaukana meistä - hän on tullut lihaan, syntynyt Veljeksemme ja Vapahtajaksemme. *Gloria*, eli "Kunnia Jumalalle korkeuksissa" vie meidät Betlehemin kedolle, jossa enkeli ilmoitti Kristuksen syntymän. Laulaessamme "maan päällä rauha..." liitymme enkelikuoron loppumattomaan taivaalliseen ylistykseen. Koko messu onkin inkarnaation, Jumalan lihaan tulemisen suuri juhla. Vanhan liiton pyhien kaipausta on saanut täytymyksensä, Jumala on tullut kansansa keskelle!

Luuk 3:21-22
1. Piet 1:2

Seurakunta jatkaa ylistystään Jumalalle luomisen, lunastuksen ja pyhityksen lahjoista kiitosvirren sanoin, joissa on erityisesti esillä Jumalan kolmiyhteys.

Fil 4:6
Matt 6:7

Johdanto-osan päättävässä päivän rukouksessa rukoillaan lyhyesti ja kootusti päivän teemaan liittyen. Yleensä aina ensin käännetään ylös taivaallisiin, Jumalan olemukseen ja lahjoihin, sitten vasta ajallisiin, meidän pyyntöömme. Kristillinen kirkko rukoilee Isää Jumalaa Jeesuksen Kristuksen kautta Pyhässä Hengessä.

Room 1:8

2. Sana

VT:N JA UT:N LUKUKAPPALE, PÄIVÄN VIRSI, EVANKELIUMI, SAARNA

Ef 4:11

Ylösnousseen Kristuksen lahjaa seurakunnalleen ovat **profeetat, apostolit, evankelistat** sekä **pastorit** ja/eli **opettajat**. Ensinnäkin meillä puhuvat Jumalan pelastushistorian teoista profeetat VT:n lukukappaleessa, toiseksi Herran apostolit epistola- eli kirjetektissä. Me tunnustamme tämän puheen kokonaan Jumalan sanaksi ja vastaanotamme sen kiitoksella

Kol 3:16

1. Piet 2:9
Ef 5:19

Päivän virren aiheena on pyhän ja evankeliumitekstin teema. Luterilainen kirkko on aina ollut laulava kirkko. Virsilaulu antaa koko seurakunnalle mahdollisuuden osallistua sananjulistukseen. Laulamalla lakia ja evankeliumia seurakuntalaiset kehottavat, nuhtelevat ja lohduttavat toinen toistaan. Siksi ei ole yhdentekevää, millaisia lauluja jumalanpalveluksessa lauletaan, aivan samoin kuin ei ole yhdentekevää, millainen saarna pidetään. Osallistumalla virrenveisuuseen koko seurakunta rakentuu ja kaikki toimivat toistensa sielunhoitajina. Se kuuluu yhteisen pappeuden etuoikeuksiin.

Joh 6:63
Joh 17:17
Hepr 1:1-2

Kolmanneksi kuulemme evankeliumitekstissä evankelistojen tallettamat Jeesuksen sanat. Herra itse seisoo keskellämme ja puhuu meille. Kristus on todellisesti läsnä oleva sanansa kautta. Halleluja-huudoin vastaanotamme Herramme sanat.

Luuk 10:16
Joh 10

Neljänneksi apostolisen viran jatkumossa, seurakunnan paimen ja opettaja julistaa Kristuksen ja hänen jumalallisen sanansa palvelijana (*verbi divini minister*) Jumalan pyhän lain ja armon evankeliumin saarnatuolista. Hän on Jumalan suu, jonka kautta Hyvä Paimen kutsuu, varoittaa, hoitaa ja ruokkii laumaansa.

USKONTUNNUSTUS (CREDO)

Fil 2:11
Matt 10:32-33
Hepr 4:14
Hepr 10:23
Hepr 13:8
1. Kor 8:6

Kuultuamme Jumalan sanan me vastaamme siihen tunnustamalla uskomme kolmiyhteiseen Jumalaan. Se on seurakunnan yhteinen ylistys ja kiitos niin luomisen, lunnastuksen kuin pyhityksenkin lahjoista. Messussa käytämme Nikean-Konstantinopolin uskontunnusta, joka alkaa 'me'-muodolla, ja jonka sanoilla seurakunta on tunnustanut uskonsa vuodesta 451. Seisomme siinä katkeamattomassa Jumalan kansan virrassa, jolla on ollut sama tunnustus läpi vuosisatojen. Tunnustus ei muutu, koska Jumala pysyy samana ajasta aikaan.

KOLEHTI, SEURAKUNNAN YHTEINEN ESIRUKOUS

1. Kor 16:2
Room 12:1
2. Kor 8:2-5
2. Kor 1:16
Tiit 3:13-14

Kun Jumala on jakanut ensin tuhlailevasti aarteitansa, me saamme vastata siihen kolehtihaavin kiertäessä. Me annamme vain sitä, mitä hän on ensin antanut meille. Jumala ei uhriamme tarvitse, mutta lähimmäisemme kyllä. Kolehti on rakkauden lahja meiltä, jotka olemme paljon saaneet. Seurakunnan etuoikeus ja velvollisuus on huolehtia paimenensa ja lähettiensä tarpeista. Ehtoollispöytä katetaan uhrivirren aikana, koska maatalousyhteiskunnassa seurakunta toi "kolehtina" (*collect*) myös ehtoollisaineet omalta pellolta.

Mark 11:17
Fil 4:6
1. Tim 2:1-6, 8
Fil 1:19

Herran huone on rukoushuone. Yhteisessä esirukouksessa seurakunnalla on mahdollisuus toteuttaa yhteistä papeuttaan rukoilemalla yhteisten ja henkilökohtaisten asioiden puolesta. Seurakunta saa kantaa kaikki sen elämän ja toimintaan liittyvät tarpeet, sitten seurakunnan ulkopuolella olevat kaikkien ihmisten tarpeet ja viimeksi henkilökohtaiset aiheet Jumalan eteen.

3. Ehtoollinen

PREFAATIO, SANCTUS (PYHÄ)

Valit. 3:41
Ps 86.4

Ehtoollisosan aluksi liturgi kehottaa ylentämän sydämet, eli irrottamaan mielet maallisista ja kohottamaan ne taivaallisiin. Näin valmistaudumme ottamaan vastaan Kristuksen ruumiin ja veren. Hän on tulossa ruumiillisesti luoksemme läsnä olevaksi. Huolet ja murheet jääköön!

1. Tim 4:4-5

Kuten me kiitämme ja rukoilemme ennen ruokailua, samoin pidämme ruokarukouksen ja kiitoksen ennen ehtoollispöytään menoa (Totisesti on oikein ja arvollista...), saammehan pian vastaanottaa Elämän Leivän itsensä. Pyhä-hymnillä liitymme osaksi taivaallista jumalanpalvelusta, yhdessä kaikkien perille päässeitten pyhien ja enkelien kanssa. Pyhä-hymnin sanat tulevat kahdesta lähteestä: Yhdessä Profeetta Jesajan kutsumusnäyn ja

Ilm 4:8

Jes 6:1-3
Mark 11:8–
Ps 118:25-26

ilmestyskirjan kerubien kanssa huudammme Pyhä pyhä pyhä, ja yhdessä palmusunnuntain väkijoukon kanssa otamme Herran Jeesuksen vastaan hoosianna-huudoin (Herra auta, herra pelasta). Samalla rukoilemme, että hän pian saapuisi kirkkaudessaan takaisin.

MUISTAMINEN (ANAMNEESI), ASETUSSANAT, EPIKLEESI, YLISTYS, ISÄ MEIDÄN -RUKOUS

Hepr. 1:1-3

Ehtoollisrukouksen aluksi ylistämme Jumalaa ja muistutamme itseämme hänen suurista pelastusteoistaan historiassa. Jumala on tehnyt suuria tekojaan ennen ja tekee niitä jälleen meidänkin keskellämme Kristuksen kautta.

Matt 26:26-28
Mark 14:22-24
1. Kor 11:23-25
Luuk 22:15-20

Ehtoollisen vietto perustuu Kristuksen käskyyn, asetukseen ja lupaukseen. Ehtoollisen asetussanat ovat Kristuksen omia luovia ja vaikuttavia sanoja, jotka saavat todellisesti aikaan sen mitä ne sanovat - ne ovat itse evankeliumi, koska ne tuovat pelastushistorian keskuksen, Kristuksen itsensä ruumiillisesti meidän keskellemme ja ulottuville siunatussa leivässä ja viinissä. Liturgi polvistuu asetussanat lausuttuaan läsnä olevan Kristus-kuninkaan valtaistuimen edessä.

1. Kor 11:26-29

Epikleesi-rukouksessa (kr. epikleesis=päälle kutsuminen) pyydämme Jumalaa lähettämään Pyhän Henkensä seurakuntansa ylle, että voisimme ja osaisimme nauttia hänen lahjansa uskossa pelastukseemme.

Room 11:36

Ehtoollisrukous päättyy kolmiyhteisen Jumalan ylistykseen läsnäolevan Kristuksen kautta, kanssa ja hänessä.

Matt 6:9-16
Luuk 11:2-4
Matt 5:23-26

Isä meidän -rukous on Jumalan perheväen yhteinen rukous, ruokarukous, joka sisältää velvoitteen keskinäisestä anteeksiannosta samoin kuin uskon yhteydestä. Messussa se rukoillaan erityisesti Kristuksen kanssa. Vain hänen kanssaan ja kauttaan me voimme lähestyä Jumalaa isänämme.

HERRAN RAUHA (PAX), LEIVÄN MURTAMINEN, JUMALAN KARITSA (AGNUS DEI), JAKAMINEN

- Joh 20:19
Joh 14:27
Room 16:16
1. Kor 16.20
- Kristus on läsnä alttarilla. Liturgin suulla hän tervehtii arkoja ja pelokkaita opetuslapsiaan. Hän on tullut lahjoittamaan heille Jumalan rauhan. Opetuslasten rauhan tervehdys ilmaisee keskinäistä yhteyttä.
1. Kor 10:16-17
- Ennen pöytään käymistä rohkaisemme vielä toisiamme Jumalan sanalla ehtoollisyhteyden merkityksestä. Samalla muistutamme itseämme siitä, että Herran Pyhä ehtoollinen ei ole tavallista syömistä ja juomista. Ehtoollispöydässä konkretisoituu kristittyjen yhteys. Kristus sakramenttiruumiinsa kautta liittää meidät seurakuntaruumiiseensa. Viini-puun oksat ovat rungon kautta myös keskinäisessä yhteydessä. Ehtoollisyhteys ei säry, kun samalle alttarille polvistuvat tahtovat elää uskon yksimielisyydessä ja keskinäisessä rakkaudessa. Siksi ehtoollista edeltää yhteinen tunnustus (credo) ja keskinäinen anteeksiantamuksen ja rauhan ilmaiseminen (pax).
1. Kor 12:12-13
Joh 15:5
- Seurakunta tervehtii Jumalan karitsa -hymnillä Vapahtajaansa rukoillen rauhaa, jonka syntien anteeksiantamus lahjoittaa ja siunausta, joka seuraa elämästä hänen yhteydessään. Ehtoollisessa tulemme osallisiksi teurastetun ja korotetun uhrikaritsan lahjoista.
- Joh 1:29
Ilm 5:12, 7:9
Jes 53
- Matt 8:8
Ps 23:5
- Kunnioituksesta Herraamme kohtaan polvistumme vastaanottamaan hänen kaikkein pyhimmän ruumiinsa leivässä ja verensä yhteisessä siunauksen maljassa. Korvillamme me kuulemme evankeliumin ytimen: Sinun edestäsi annettu, sinun puolestasi vuodatettu. Suullamme me vastaanotamme tämän pyhistä pyhimmän lahjan: Kristuksen ruumiin ja veren. Tätä lähemmäksi taivasta emme ajassa pääse. Simeonin tavoin olemme saaneet katsella Pelastajaamme ja sen jälkeen saamme lähteä Herran rauhaan.
- Luuk 2:25-32

4. Päätös

YLISTYS, HERRAN SIUNAUS, PÄÄTÖSVIRSI

Ilm 19:1-
Ps 106: 1,48

Mitä muuta seurakunta voikaan tehdä kuin kiittää ja ylistää Jumalaa vastaanotettuaan sanomattoman kalliit lahjat? Kolminkertainen Halleluja-huuto kolmiyhteiselle Jumalalle!

4.Moos 6:22-27
Luuk 24:50

Jumalan nimi on messun alku ja sen päätös. Meidät merkitään ja siunataan kolmiyhteisen Jumalan nimellä. Tähän nimeen kastetut Herra oli koonnut maailmasta yhteen virvoittumaan, vahvistumaan ja puhdistautumaan. Tässä samassa nimessä hän lähettää meidät ristiinnaulittua Kristusta seuraamaan takaisin maailmaan niihin kutsu-mustehtäviin, jotka hän on meille osoittanut. Siellä elämme arjen liturgiaa Jumalan siunaus ja rauha mukana hänen kunniaukseen ja lähimmäisen parhaaksi. Juuri tästä lähettämisestä ehtoollisjumalanpalvelus on saanut nimekseen 'messu' (*missio*, lähettäminen). Jumalan *missio* on koota kaikki kansat taivaallisen jumalanpalveluksen osallisuuteen jo nyt maan päällä.

Room 12:1

Ilm 7:9-17

“Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa.”
(Ilm 21:3)

SOLI DEO
GLORIA

